

Monumentnummer*: 521864

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 april 2002**
Kadaster deel/nr **82757/136**

Woonplaats* **Sprang-Capelle**
Gemeente* **Waalwijk**
Provincie* **Noord-Brabant**

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Capelle	E			2807
Capelle	E			2644

Omschrijving**

Inleiding

De GEREFORMEERDE KERK werd gebouwd in neogotische stijl met neoclassicistische elementen in 1884-1886.

Omschrijving

De markant gelegen eenbeukige zaalkerk is direct aan de straat gesitueerd, heeft een rechthoekige plattegrond en telt vier traveeën. Op het zadeldak, waarvan de nokas haaks staat op de straat, liggen zwarte kruispannen. De gevels zijn opgetrokken uit rode handvorm baksteen, verstevigd met steunberen met afzaat. De topgevels worden afgedekt door een gepleisterde ezelsruglijst. De voorgevel heeft een gepleisterde plint en wordt verticaal geleed door pilasters op de hoeken en naast de centrale ingang. Aan weerszijden hiervan een spitsboogvenster met gietijzeren tracering van twee spitsbogen met ruitvormige decoratie en een rozet. Zowel deze als de andere ramen hebben baksteen dorpels. Boven de governiste vleugel deur met latei en spitsboog ter ontlasting bevindt zich een hardstenen gevelsteen met de tekst: "Eben-Haezer 2 mei 1884". Hierboven een driedelige spitsboognis en een rondraam met gietijzeren rozet. De risaliet wordt bekroond door een gepleisterde kroonlijst met driehoekig fronton. Achter dit fronton bevindt zich op een vierkante basis een achzijdige open klokkentoren. Het spitse dak hiervan is gedekt met leien in maasdekking en wordt bekroond door een windvaan met siersmeedwerk. De zijden worden verder afgesloten door een klimmend gemetseld fries op gepleisterde druppelvormen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De zijgevels hebben spitsboogramen met gietijzeren trasering zoals in de voorgevel, en een tandlijst onder de goot. De laatste steunbeer ter rechterzijde is verbreed met machinale baksteen. De achtergevel bezit in de nok een rond venster met rozet zoals aan de voorzijde. Het muurwerk is versterkt met rechte muurankers, op de topgevel een smeedijzeren ornament.

Het interieur heeft na het tochtportaal waarin een houten trap is opgenomen voor de koortribune, een ongedeelde ruimte met wit gepleisterde wanden. De rozetten van de spitsboogramen kunnen van binnenuit als tuimelraam open gezet worden. De zoldering bestaat uit een houten tongewelf met trekstangen. Deze trekstangen zijn aan de zijden en in het midden voorzien van geprofileerde knoppen. Er zijn twee ronde openingen met sluitringen in de kap uitgespaard. Hierin is langs de zijden een meanderrand aangebracht en in het midden een gesneden houten rozet.

Boven het tochtportaal bevindt zich de koortribune. De balustrade bestaat uit eikenhouten panelen, deels voorzien van snijwerk en bewerkte balusters.

De vloer, de kerkbanken, de preekstoel en de houten lambrisering zijn alle vernieuwd rond 1960.

Waardering

Het kerkgebouw van de gereformeerde kerk is van algemeen belang. De kerk is van cultuurhistorisch belang als voorbeeld van een geestelijke ontwikkeling waarbij traditionele neogotische en neoclassicistische elementen als vormtaal werden gekozen. Architectuurhistorisch is het pand belangrijk vanwege de toegepaste stijlelementen, het materiaalgebruik en de kenmerkende sobere ornamentiek. De gaafheid van met name het exterieur is van belang. Door de markante ligging is de kerk van betekenis voor het aanzien van het dorp.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk